

ЦЕЦКЛДЖ ДЕЛГРСН БАР

Шидр мана өнр-өргн орн-нутгн хотл—Москва балгьснд СССР-н журналистирин Цугсоюзин Негдгч хург болв. Эн хург элдв саяхи цагт, мана Төрскид күч-көлсн өргмдхтэ болад, цуг советск оли амтнэ үүдэгч ухан-седвар бодлэй, мана промышленность, селанэ адлаху, наук боли культур үлү гмдг күцмдхтэ дмилврмүд бэрэд, орн-нутгт коммунизм делгү тосхгдх ах цагт хурагдв. Тер баатр күч-көлсиг үзүлдж, коммунизмин делгү авчн төлэ кегддж йовх алдр дмилврмүдиг, мана советск оли амтнэ баатр ноолдаг үзүлдж бичхас ачта кERG советск журналист-нрт нань угаг, эн хург үзүлв.

СССР-н журналистирин Цугсоюзин Негдгч хурт илгэсн, Советск Союзин Коммунистическ партини Центральн Комитетин йөрэл боли хург секлгэнд мана өнхьр партини боли правительствин гардачир ирлгэн, Кремльд советск журналистирин кесн тооврт үд Никита Сергеевич Хрущев босдж тодрха, саяхи, дурта кевэр келлгэн—советск барин делгдрж, цецкллгэнэ тускд мана алдр партини, энүнэ ленинск ЦК-н шин айта килмдхсин негн болв.

Хурт илгэсн йөрэлдэн КПСС-н ЦК советск барин бодлсн чинри-нр, мдгддж, коммунистическ обществин тосхитин тууджлгч керрт, шин кү өскхд, цуг нарт делгэд төвкнүн баяхин төлэ ноолданд чиртэ нилчтэ улс гмдг, ма-к журналистирин кылдмшннь коммунистическ партэ бодлэн үлдж тоолв.

Журналистнр болхла «партини итклтэ нөкднр болсн деерэн, га-шр мана партини гар дорнь баях—энүнэ алдр кергин төлэ шумггэа ноолдачнр».. гмдг Н. С. Хрущев келв. Тернь мел лавта үнн, юн-гад гихлэ мана газетс боли жур-налмуд Коммунистическ партини теорин боли политикин дурта та-рхаггачнрнь болдж, КПСС-н XXI хургин тууджлгч шидврмүд кү-цэх ноолданд амтиг шумггэаг-ар орлцулдж, оли амтнэ керг-төр-рэр, эврэннь иньг боли селвгч-умшачнрин керг-төрэр дахьгин соньмедж, эднд оньган өгнэ.

Одгэ цагт, КПСС-н XXI хургин тууджлгч шидврмүдиг күчмдхтэ кевэр күцэхин төлэ, цуг оли ду-нд делгрүйгдсн социалистическ дөрлдэнэ заль улм делгү надраж йовх цагт, газетсин бүрдэггач нил-чннь нег үлү бсджэнэ.

Советск бар ода күчтэ гмдг медрл тархагч, цайдгьвр өггч бо-ли бүрдэгч чидл болдж бсв. Те-гэд, күч-көлсчнрт коммунистиче-ск сурггмдх өгхд бар ик нилчтэ, энүнэ эрки кергн болхла—комму-низм тосхлгэна гол теоретическ төрмүдиг боли долан джилни эр-ан даалгьврмүдиг өргэр цайлг-

дж, КПСС-н XXI хургин тууджлгч шидврмүдиг эгл олд күргдх өр-гэр медүлх зөв болджана.

Хальмг республикин өмн тав-гдсн төрмүдиг күцэлгэнд чиртэ боли күндтэ нилч мана барт бая-нэ. Одгэ цагт республиканск хо-йр, районин 10 газетс гарна, брс хальмг хойр келэр радиоггар со-нхсхгдна, дегтрмүд барлгдна. Те-гэд зу гар журналистнр больше-вистск үни үгиг олд күргдх цэ-элгэнэ. Дакад болхла мана рес-публикин журналистирин Нийцэн бүрдэгдсн, өн дөч шаху журнали-стнр негдүлдж, үүдэгч билгэн бө-длүлхдннь нөкд болджана.

Эн тоотн болхла ленинск ке-ли амтнэ политикиг тасрхан уга күцэдж, ах-дүүггннэр нөкд болад, урднэ экономическ боли культурн халхсари хоцдрж йовсн республи-киг, өдгэ цагин күчтэ промышлен-ностьтэ, делгү механизатга се-лэмэ адлахута, сурггуулин оли заведенстэ научи боли культурн учрежденстэ республиксин негнд хуврэн йовдл болджана.

Кемр, 1913 джил мана хальм-гин газрт зуг 31 шкөл баяснд, ба-ячуд-нойдудин 679 көвүд-күүкд сурчасн болхла, өдгэ цагт 236 шкөл көдлджэнэ, тедвдннь 25538 сурггульчнр сурна. Тедниг 1614 багшнр сурггэна.

Мана түрүн газет «Улан Хальмг» 1919 джил, гражданск даянэ га-лвд хальмг шолкин политотделд гарси болдж. Мана журналистнр-ки өндрк баядлин тускар келхлэ-ри, революцини зөвтэ дмилвр дел-гхнн төлэ, цуг олна кесн ноол-данэ үүматэ джилмүдт бүрдсн, энүнэ сэн авц-бэричин туск туу-джлгч чиртэ йовдл заадж келл уга баядж болшиго.

Тегэд, тер тууджлгч цагас ави өндэр өдр күртэ газр деер, нарт делгэд чиггсн общественн кец—социалистическ кец батрхин төлэ, оли амтнэ ноолданд итклтэ арүн кевэр мана бар, мана журналист-ни церггдх йовснд бидн бахтнав-дн.

СССР-н журналистирин Цугсо-юзин Негдгч хург, оли амтнэ бая-хтэн төлэ, күчн-чидлэн аралго көдлдж, шумдж йовх советск жур-налистирин нерн деерэс, партини итклтэ нөкд гмдг күндтэ нериг арүнэр күцэдж, ленинск авц-бэ-ричин партийностинь, советск ба-рин оли дунд тоомсртаггннь улм цаарандн чигн хадггдх өргдх-үлэд, коммунизмин төлэ кегдгжэх ноолдана кергт цуг күчн-чидлэн өггч гмдг КПСС-н ЦК итгүлв.

Цуг советск журналистнр мет, мана хальмг журналистнр ухан-седхлэри боли аурц үагэри өнхьр Коммунистическ партидан, оли ам-тидэн итклтэ кевэр церглхннь ла-вта.